

ingediend op **2089** (2023-2024) – Nr. 3
24 maart 2024 (2023-2024)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van decreet

van Koen Daniëls, Loes Vandromme, Jean-Jacques De Gucht,
Kathleen Krekels, Katrien Schryvers en Karolien Grosemans

tot wijziging van de Codex Secundair Onderwijs
van 17 december 2010
en het decreet van 8 mei 2009
betreffende de kwaliteit van het onderwijs,
wat de opleiding Basisverpleegkunde betreft

Documenten in het dossier:
2089 (2023-2024) – Nr. 1: Voorstel van decreet
– Nr. 2: Verslag

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs

Art. 2. Artikel 31 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs, vervangen bij het decreet van 3 juli 2020, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 31. Deze titel is niet van toepassing op het hoger beroepsonderwijs, met uitzondering van de opleidingen Verpleegkunde en Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs. De onderwijsinspectie oefent voor die opleidingen haar opdracht uit in samenwerking met de accreditatieorganisatie, vermeld in artikel II.26 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, en in overeenstemming met artikel 168/5 van de Codex Secundair Onderwijs.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 3. In artikel 3, 47°, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, vervangen bij het decreet van 21 december 2012 en gewijzigd bij het decreet van 20 april 2018 en 14 juli 2023, wordt het derde streepje vervangen door wat volgt:

“– het onderwijs dat aan regelmatige cursisten in de opleidingen Basisverpleegkunde en Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs wordt verstrekt.”.

Art. 4. In deel IV, titel 1, van dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 november 2023, wordt het opschrift van hoofdstuk 1/1 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 1/1. Structuur, organisatie en kwaliteit van het hoger beroepsonderwijs in scholen voor voltijds secundair onderwijs”.

Art. 5. In artikel 168/3, §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Uitsluitend voor cursisten en studenten die uiterlijk in het schooljaar 2022-2023 al in een opleiding Verpleegkunde waren ingeschreven, wordt de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs:

1° vanaf het schooljaar 2023-2024 en tot en met het einde van het schooljaar 2025-2026 in een uitdoofscenario door elke school georganiseerd;

2° vanaf het schooljaar 2026-2027 en tot en met het einde van het schooljaar 2027-2028 in een uitdoofscenario door één school per provincie georganiseerd. De samenwerkingsverbanden, vermeld in artikel II.397 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, wijzen die scholen in onderling overleg aan.”;

2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De cursisten en studenten, vermeld in het derde lid, hebben het recht om in de periode in kwestie de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs te voltooien, tenzij ze hun opleiding gedurende minstens een volledig schooljaar onderbreken.”.

Art. 6. In artikel 168/4 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 2023, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De opleiding Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs heeft een studieomvang van 180 studiepunten, waarbij een studiepunt een binnen de Vlaamse Gemeenschap aanvaarde internationale eenheid is die overeenstemt met ten minste 25 en ten hoogste 30 uren voorgeschreven onderwijs-, leer- en evaluatieactiviteiten. Die studiepunten drukken de studiebelasting voor de cursist uit, zowel binnen en buiten de school, als binnen en buiten de lesuren.

De opleiding Basisverpleegkunde leidt tot de titel van basisverpleegkundige, vermeld in de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015. De opleiding start op de eerste lesdag van september of op de eerste lesdag van februari. De klassenraad beslist over de toelating van een cursist na de startdatum.

Het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband bepalen voor de opleiding Basisverpleegkunde gezamenlijk het opleidingsprogramma, dat bestaat uit een samenhangend geheel van opleidingsonderdelen, rekening houdend met de volgende voorwaarden:

- 1° de standaard duurtijd van de opleiding is drie jaar, verdeeld over zes semesters;
- 2° de opleiding omvat ten minste 3800 uren theoretisch en klinisch onderwijs, die als volgt worden verdeeld:
 - a) minimaal 1900 uur klinisch onderwijs. Daarvan kan maximaal 20 procent uit simulatieonderwijs bestaan, meer bepaald onderwijs in basisverpleegkundige handelingen in niet-levensechte situaties;
 - b) minimaal 1900 uur theoretisch onderwijs. Daarvan kan maximaal 60 procent worden georganiseerd als interactief afstandsonderwijs en met inachtneming van de bepalingen van deel III, titel 2, hoofdstuk 4/1, artikel 122/2, derde lid, 122/3, 122/4 en 122/5;
- 3° de studieomvang van elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt in gehele studiepunten, met een minimum van 3 studiepunten;
- 4° de opleiding omvat stages in ten minste:
 - c) de volgende domeinen:
 - 1) heelkunde;
 - 2) geneeskunde;
 - 3) ouderenzorg;
 - 4) geestelijke gezondheidszorg;
 - 5) eerstelijnszorg;
 - d) de volgende settings:
 - 1) een ziekenhuis;
 - 2) een andere al dan niet residentiële setting;
- 5° het opleidingsprogramma is gebaseerd op de gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten van het graduaat in de basisverpleegkunde, omschreven in en ontwikkeld volgens de procedure, vermeld in artikel 15/2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur, en in voorkomend geval de schooleigen opleidingsspecifieke leerresultaten;
- 6° de opleiding voldoet aan:
 - a) de bepalingen die de toegang reguleren tot de titel van basisverpleegkundige, vermeld in de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015;
 - b) het koninklijk besluit van 20 september 2023 bepalende de lijst van de verpleegkundige technische verstrekkingen betreffende de basisverpleegkundige, alsmede hun uitoefeningsvoorwaarden;
 - c) wat de eerste 60 studiepunten betreft, het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen.

In afwijking van het derde lid, 1° tot en met 5°, bestaat bij wijze van uitdoofscenario voor de cursisten die de opleiding zijn gestart tijdens de schooljaren 2023-2024 of 2024-2025, tijdens de schooljaren 2023-2024 tot en met 2026-2027 het opleidingsprogramma van de opleiding Basisverpleegkunde van het hoger beroeps-onderwijs uit het modulaire opleidingsprogramma van de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, vastgelegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 houdende organisatie van het experimenteel voltijds gewoon secundair onderwijs volgens een modulair stelsel. Het schoolbestuur oriënteert zich evenwel maximaal naar de bepalingen van het derde lid, en is daartoe gemachtigd om voor de opleiding Basisverpleegkunde af te wijken van de leerinhouden van het voormelde besluit. Voor de cursisten in dat uitdoofscenario is artikel 253/62, §2, van toepassing.”.

Art. 7. Aan deel IV, titel 1, hoofdstuk 1/1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 2023, wordt een artikel 168/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 168/5. §1. Onverminderd de overige opdrachten die ingevolge deel II, titel IV, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs aan de onderwijsinspectie zijn toegekend, beoordeelt de onderwijsinspectie in samenwerking met de accreditatieorganisatie, vermeld in artikel II.26 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, de kwaliteit van de opleiding Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs die wordt georganiseerd door het samenwerkingsverband, vermeld in artikel II.397 van dezelfde codex.

§2. Voor de opleiding Basisverpleegkunde gelden de volgende kwaliteitsverwachtingen:

- 1° de leerresultaten van de opleiding, gebaseerd op de niveaudecriptoren, vermeld in artikel II.141 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen voor het niveau, de inhoud en de oriëntatie;
- 2° het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
- 3° de voor de opleiding ingezette leraren bieden de cursisten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
- 4° de opleiding biedt cursisten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
- 5° de onderwijsleeromgeving stimuleert de cursisten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
- 6° de beoordeling van cursisten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;
- 7° de opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
- 8° de informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

De opleiding leeft de onderwijsreglementering en, in voorkomend geval, andere relevante regelgeving na.

De Vlaamse Regering legt uiterlijk op 1 juni 2024 na een, eventueel, gezamenlijk advies van de onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie, een beoordelingskader vast waarin volgende elementen worden bepaald:

- 1° de wijze waarop de elementen, vermeld in het eerste en het tweede lid, getoetst zullen worden;
- 2° de beoordelingsschaal en de beslisregels;
- 3° de stappen in het beoordelingsproces;
- 4° de vorm en de inhoud van het opleidingsdossier.

Het beoordelingskader, vermeld in het derde lid, vervangt het beoordelingskader dat de Vlaamse Regering heeft goedgekeurd met toepassing van artikel II.398, derde en vierde lid, van de Codex Hoger Onderwijs.

De kwaliteitsverwachtingen en de vigerende regelgeving, vermeld in het eerste en tweede lid, en het beoordelingskader, vermeld in het derde lid, vormen de basis voor het advies en het besluit met betrekking tot de erkenning, vermeld in paragraaf 3, respectievelijk met betrekking tot het beoordelingsrapport en het accreditatiebesluit, vermeld in paragraaf 5.

§3. Voor de omvorming van de opleiding Verpleegkunde tot de opleiding Basisverpleegkunde bezorgt het samenwerkingsverband uiterlijk op 1 januari 2025 een opleidingsdossier per school aan de onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie. De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie onderzoeken gezamenlijk de potentiële kwaliteit van de opleiding Basisverpleegkunde van een samenwerkingsverband op basis van dat opleidingsdossier. De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie kunnen aanvullende informatie opvragen aan het samenwerkingsverband.

De accreditatieorganisatie stelt het team samen dat de potentiële kwaliteit van de opleiding Basisverpleegkunde onderzoekt. Dat team bestaat in elk geval uit twee leden van de onderwijsinspectie en een cursist die de opleiding Basisverpleegkunde volgt in een andere school dan de secundaire school in kwestie. De overige leden van dat team zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de hogeschool en de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband. Ten minste een lid van het team beschikt over een grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.

Het onderzoek, vermeld in het eerste lid, resulteert in één schriftelijk verslag en één advies per school aan de Vlaamse Regering. Het verslag bevat een onderbouwing van het advies. De mogelijke adviezen zijn:

- 1° gunstig advies: dat advies wordt gegeven als het opleidingsdossier voor alle studiejaar volledig is uitgewerkt en aan de kwaliteitsverwachtingen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, en de vigerende regelgeving beantwoordt;
- 2° gunstig advies met een beperkte geldigheidsduur van één schooljaar: dat advies wordt gegeven als het opleidingsdossier onvolledig is, of niet of onvoldoende aan de kwaliteitsverwachtingen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, en de vigerende regelgeving beantwoordt.

De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie brengen gezamenlijk het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband op de hoogte van het verslag en het advies. Het verslag en het advies worden uiterlijk op 1 juni 2025 bezorgd aan de Vlaamse Regering, die beslist of de opleiding Basisverpleegkunde hetzij tot en met het schooljaar 2029-2030 wordt erkend, hetzij alleen voor het schooljaar 2025-2026 wordt erkend, met vermelding van de elementen die opnieuw beoordeeld moeten worden.

Bij een erkenning met een beperkte geldigheidsduur voor het schooljaar 2025-2026 bezorgt het samenwerkingsverband uiterlijk op 1 januari 2026 een opleidingsdossier aan de onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie over de elementen die opnieuw beoordeeld moeten worden. De mogelijke adviezen over de elementen die een nieuwe beoordeling vereisen, zijn die, vermeld in het derde lid.

De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie brengen gezamenlijk het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband op de hoogte van het verslag en het advies. Het verslag en het advies over de elementen die een nieuwe beoordeling vereisen, worden

uiterlijk op 1 juni 2026 aan de Vlaamse Regering bezorgd, die beslist of de opleiding Basisverpleegkunde hetzij tot en met het schooljaar 2029-2030 wordt erkend, hetzij alleen voor het schooljaar 2026-2027 wordt erkend, met vermelding van de elementen die opnieuw beoordeeld moeten worden.

Bij een erkenning met een beperkte geldigheidsduur voor het schooljaar 2026-2027 bezorgt het samenwerkingsverband uiterlijk op 1 januari 2027 een opleidingsdossier aan de onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie over de elementen die opnieuw beoordeeld moeten worden. De mogelijke adviezen over de elementen die een nieuwe beoordeling vereisen, zijn:

- 1° gunstig advies: dat advies wordt gegeven als het opleidingsdossier voor alle studiejaar volledig is uitgewerkt en aan de kwaliteitsverwachtingen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, en de vigerende regelgeving beantwoordt;
- 2° ongunstig advies: dat advies wordt gegeven als het opleidingsdossier onvolledig is, of niet of onvoldoende aan de kwaliteitsverwachtingen, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, en de vigerende regelgeving beantwoordt.

De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie brengen gezamenlijk het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband op de hoogte van het verslag en het advies. Het verslag en het advies over de elementen die een nieuwe beoordeling vereisen, worden uiterlijk op 1 juni 2027 bezorgd aan de Vlaamse Regering, die beslist of de opleiding Basisverpleegkunde hetzij wordt erkend tot en met het schooljaar 2029-2030, hetzij definitief niet wordt erkend.

§4. De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie organiseren in de loop van de kalenderjaren 2027 en 2028 ten minste één voortgangsbezoek in elk samenwerkingsverband.

§5. Uiterlijk op 31 oktober 2029 dient het samenwerkingsverband een accreditatieaanvraag in bij de accreditatieorganisatie.

De accreditatieorganisatie stelt de commissie samen die de beoordeling van de kwaliteit van de opleiding Basisverpleegkunde uitvoert en coördineert het beoordelingsproces. Het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband hebben het recht om beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie binnen een vervalt termijn van vijftien dagen vanaf de dag van de ontvangst van de mededeling van de accreditatieorganisatie.

In de commissie, vermeld in het tweede lid, zitten in elk geval twee leden van de onderwijsinspectie en een cursist basisverpleegkunde van een andere school dan de secundaire school in kwestie. De overige leden van de commissie zijn onafhankelijk, beschikken over de nodige deskundigheid en hebben ten minste vijf jaar geen banden gehad met de hogeschool en de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband. Ten minste een lid heeft grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs en ten minste een lid is werkzaam buiten Vlaanderen.

Het onderzoek, vermeld in het tweede lid, resulteert in een beoordelingsrapport. Op basis van dat beoordelingsrapport maakt de accreditatieorganisatie een accreditatiebesluit op. De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie kunnen voor het ontwerp van beoordelingsrapport en besluit worden verzonden, het samenwerkingsverband om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen.

De onderwijsinspectie en de accreditatieorganisatie bezorgen een ontwerp van accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport aan het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het

samenwerkingsverband. Die besturen kunnen gezamenlijk binnen een vervaltermijn van vijftien dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van het ontwerp, bezwaren en opmerkingen formuleren.

Het beoordelingsrapport en het accreditatiebesluit worden uiterlijk op 1 juni 2030 aan het bestuur van de hogeschool en het bestuur van de secundaire school in kwestie van het samenwerkingsverband bezorgd.

De volgende besluiten zijn mogelijk:

- 1° gunstig;
- 2° ongunstig;
- 3° gunstig met voorwaarden en met een beperkte geldigheidsduur van één of twee schooljaren.

Een gunstig accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van vijf schooljaren. Uiterlijk op 31 oktober van het vijfde schooljaar dient het samenwerkingsverband telkens opnieuw een accreditatieaanvraag in bij de accreditatieorganisatie.

Voor een gunstig accreditatiebesluit met voorwaarden en met een beperkte geldigheidsduur wordt uiterlijk op 31 oktober van het laatste accreditatieschooljaar een nieuwe accreditatieaanvraag bij de accreditatieorganisatie ingediend.”.

Art. 8. Aan deel IV, titel 1, hoofdstuk 1/1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 2023, wordt een artikel 168/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 168/6. Ingeval uren-leraar in de opleiding Basisverpleegkunde worden georganiseerd in vorm van uren die geen lessen zijn, meer bepaald als bijzondere pedagogische taken, worden de desbetreffende uren niet verrekend bij toepassing van de bepaling dat maximaal 3 procent van het aantal uren-leraar van een school gebruikt kan worden voor bijzondere pedagogische taken als vermeld in artikel 212.”.

Art. 9. In artikel 169 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 13 november 2015 en 3 juli 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord “cursist” vervangen door de woorden “cursist van de opleiding Verpleegkunde”;
- 2° aan paragraaf 2 worden een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Voor de opleiding Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs wordt een regelmatige cursist op een teldatum voor de helft in aanmerking genomen naar rata van het aantal studiepunten waarvoor hij is ingeschreven ten opzichte van 30 studiepunten.

Als alle berekeningen voor beide teldata samen voor de school een resultaat opleveren waarvan het cijfer na de komma minder dan 50 bedraagt, dan wordt dat cijfer na de komma weggelaten. Als dat cijfer na de komma 50 of meer bedraagt, wordt het resultaat afgerond naar de hogere eenheid.”;

- 3° in paragraaf 3 wordt het woord “tellingsdatum” vervangen door het woord “teldatum”.

Art. 10. In artikel 253/62 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het schoolreglement van de school in kwestie bevat het vrijstellingenbeleid.”;

2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De school biedt ten minste het standaardtraject aan, met een studieomvang van 27 tot 33 studiepunten per semester of 54 tot 66 studiepunten per schooljaar.

Een cursist volgt in de opleiding Basisverpleegkunde:

1° hetzij het standaardtraject;

2° hetzij, na een gunstige beslissing van de klassenraad, een traject dat meer of minder studiepunten omvat dan het standaardtraject. Dat afwijkende traject wordt vastgelegd voor een individuele cursist of voor een groep van cursisten.”.

Art. 11. In artikel 253/63, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 2023, worden het eerste en het tweede lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van artikel 112, eerste lid, 9°, bevat het schoolreglement het evaluatiebeleid met betrekking tot de opleiding Basisverpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs, met inbegrip van de mogelijkheden om tekorten zo nodig weg te werken.

In de opleiding Basisverpleegkunde beslist de klassenraad, na evaluatie, of een cursist een opleidingsonderdeel hetzij met vrucht, hetzij met tekorten heeft beëindigd.

Aan een cursist die in een school wordt uitgeschreven zonder de opleiding met vrucht te hebben beëindigd, wordt een deelcertificaat toegekend voor elk opleidingsonderdeel dat die cursist met vrucht heeft gevolgd.

Aan een cursist die de eerste 60 studiepunten van de opleiding met vrucht heeft beëindigd, wordt het bewijs van de beroepskwalificatie zorgkundige toegekend.”.

Hoofdstuk 4. Inwerkingtreding.

Art. 12. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2024.

In afwijking van het eerste lid treedt het met artikel 7 in de Codex Secundair Onderwijs toe te voegen artikel 168/5, §2, derde lid, in werking op 1 mei 2024.